



นโยบายที่ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประกอบสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามประเพณีการปกครองของประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการจึงถือเป็นหน้าที่สำคัญยิ่งยวดในอันที่จะเชิดชูสถาบันนี้ไว้ด้วยความจงรักภักดีและปกป้องรักษาพระบรมเดชานุภาพ และการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการส่งเสริมสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การส่งเสริมให้สถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาเรียนรู้เข้าใจหลักการทรงงาน โดยมีความก้าวหน้าในการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๑. การน้อมเกล้าฯ ถวายความอาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

● พล.อ.ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานการประชุมกระทรวงศึกษาธิการ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุมสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ประชุมหารือร่วมกันเกี่ยวกับรายละเอียดของแนวปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อออกเป็นแนวปฏิบัติสื่อสารและเผยแพร่ให้ผู้บริหาร ข้าราชการ และบุคลากรในหน่วยงาน สถานับการศึกษา ตลอดจนสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ รับทราบและถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป โดยสรุปแนวปฏิบัติ ดังนี้

- ให้ลดธงครึ่งเสา เป็นเวลา ๓๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๙
- ให้แต่งกายและการไว้ทุกข์ เป็นเวลา ๑ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๙
- ให้จัดโต๊ะหมู่บูชาพระบรมโกศ
- การดูแลรักษาความปลอดภัย ให้ทุกหน่วยงาน/สถานศึกษาทุกแห่ง กวดขันดูแล

เรื่องการรักษาความปลอดภัยของอาคารสำนักงาน และมีเจ้าหน้าที่ดูแลตลอดเวลา โดยออกคำสั่งให้ชัดเจนเมื่อเหตุการณ์ผิดปกติ ให้แจ้งเจ้าหน้าที่หรือตำรวจโดยด่วน

➤ การจัดกิจกรรมในสถานศึกษา ให้งดการจัดงานรื่นเริงของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนตามปกติ เช่น การจัดกีฬา กิจกรรมลูกเสือ หรือกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ต้องซักซ้อมให้โรงเรียนจัดได้อย่างเหมาะสม การจัดประชุมสัมมนา การศึกษา ดูงานต่างประเทศ สามารถจัดได้ตามปกติ

➤ การมีส่วนร่วมกิจกรรมถวายสักการะร่วมกับส่วนราชการอื่น ให้ส่วนราชการและสถานศึกษาให้ความร่วมมือกิจกรรมถวายสักการะไว้อาลัยกับส่วนราชการอื่น ในส่วนภูมิภาค กรณีปฏิบัติ นอกเหนือจากนี้ให้เป็นไปตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดนั้น ๆ กำหนดและรายงานให้กระทรวงศึกษาธิการทราบ

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๙ พล.อ.ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมด้วย พล.อ.สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนคณะผู้บริหาร ข้าราชการ และบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมลงนามแสดงความอาลัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดชต่อหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ และเมื่อวันพฤหัสบดี ที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ จัดพิธีทำบุญตักบาตร และพิธีถวายความอาลัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในโอกาสพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลสัตตมวาร และเมื่อวันศุกร์ที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๙ จัดพิธีทำบุญตักบาตร



และพิธีถวายความอาลัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในโอกาสพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลปีณสมวาร ๑๕ วัน

นอกจากนี้ สืบเนื่องจากนายกรัฐมนตรียังเห็นว่าประชาชนจำนวนมากมีความต้องการที่จะแต่งกายไว้ทุกข์ โดย พล.อ.ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงรับนโยบายดังกล่าวและมอบให้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ร่วมกันบริการย้อมผ้าฟรีให้กับประชาชนในทุกหน่วยงานของ กศน. และวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั่วประเทศ โดยจัดกิจกรรมการฝึกสอนอาชีพ และให้บริการย้อมผ้าดำ สาธิตและจัดทำริบบิ้นโบว์สีดำ แจกจ่าย พร้อมทั้งจัดตั้งศูนย์บริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ให้บริการเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องจักรยานยนต์ฟรี ณ บริเวณริมคลองผดุงกรุงเกษม ด้านข้างกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป โดยเปิดให้บริการตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๗.๐๐ น.

เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ พล.อ. ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมด้วย พล.อ.สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ ร่วมพิธีทำบุญตักบาตร พระสงฆ์ จำนวน ๑๐ รูป ถวายพระราชกุศลปีณสมวาร (๕๐ วัน) พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช โอกาสนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้นำผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ร่วมกัน ร้องเพลงพ่อแห่งแผ่นดินและเพลงสรรเสริญพระบารมี พร้อมทั้งยืนสงบนิ่ง ๑ นาทีเพื่อถวายความอาลัย ณ สนามหญ้ากระทรวงศึกษาธิการ

จากนั้น ได้เป็นประธานในการเปิดกิจกรรม Big Cleaning Day เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล โดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการร่วมแรงร่วมใจกันทำความสะอาดบริเวณรอบกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งการทำความสะอาดท่อระบายน้ำ กวาดทางเท้า ฉีดน้ำล้างทำความสะอาดพื้นผิวถนน ราชดำเนินนอกและบริเวณใกล้เคียง และทาสีกำแพง โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าววารู้สึกดีใจ ภูมิใจ ที่ได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ถวายเป็นพระราชกุศล และเชื่อว่าข้าราชการ บุคลากรกระทรวงศึกษาธิการจะรู้สึกเช่นเดียวกัน และมีความตั้งใจที่จะร่วมมือกันทำให้กระทรวงศึกษาธิการสะอาดเรียบร้อยสวยงาม เหมือนกับบ้านของตัวเอง ทั้งยังกระตุ้นเตือนให้ข้าราชการ บุคลากรทุกคน รู้รักสามัคคี ตั้งใจทำความดีโดยนึกถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ซึ่งพระองค์ไม่ต้องการให้ทำอะไรเพื่อพระองค์ แต่ขอให้เราทุกคนทำเพื่อคนไทยด้วยกันเอง

เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๐ นพ.ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมด้วย มล.ปนัดดา ดิศกุล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ ร่วมพิธีทำบุญตักบาตรและถวายพระราชกุศลสมวาร (๑๐๐ วัน) พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช โดยมีพิธีถวายภัตตาหารเช้าพระสงฆ์ ๘๙ รูป และพิธีทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ถวายเครื่องไทยธรรม กรวดน้ำอุทิศถวายพระราชกุศล ณ สนามหญ้ากระทรวงศึกษาธิการ

● **จัดงาน “เสมาพร้อมใจ ทำดีเพื่อพ่อ : ฝึกอาชีพตามรอยพ่อ”** ระหว่างวันที่ ๑๕-๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ บริเวณริมคลองผดุงกรุงเกษม ข้างกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเป็นการน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณและเทิดพระเกียรติแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พร้อมทั้งปลูกฝัง เสริมสร้างความรัก เทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์ สร้างจิตสำนึก ค่านิยมที่ถูกต้องให้แก่เด็ก เยาวชน และบุคคลทั่วไป และได้เรียนรู้การใช้ชีวิตอย่างพอเพียงและร่วมสืบสานพระราชปณิธานของพระองค์ท่าน ทั้งนี้ ได้รับความร่วมมือจากทุกองค์กรหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีผู้เข้าร่วมงานกว่า ๑๖,๒๐๐ คน การจัดงานครั้งนี้



ประกอบด้วยกิจกรรมการจัดแสดงนิทรรศการเรื่อง “อัครศิลปิน”/“เศรษฐกิจพอเพียง”และ“พระผู้ทรงเป็นครูแห่งแผ่นดิน” กิจกรรมการสาธิตฝึกอาชีพระยะสั้นและจำหน่ายสินค้าอุปโภค บริโภค เครื่องประดับตกแต่งจากนักเรียน นักศึกษา และชุมชน จำนวน ๑๗๖ บูธ

● **โครงการ “ทำดีเพื่อพ่อ” จิตอาสาบริการอาหารและเครื่องดื่มแก่ประชาชน** สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาเข้าร่วมโครงการจัดบริการอาหารและเครื่องดื่มให้กับประชาชนผู้เข้าร่วมแสดงความอาลัย การเข้าถวายสักการะเบื้องหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ และเข้าถวายบังคมพระบรมศพ ณ บริเวณหน้าพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร ท้องสนามหลวง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ - ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ แบ่งเป็น ๓ ช่วง ดังนี้

- ช่วงที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ รวม ๓ วัน
- ช่วงที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ รวม ๒ วัน
- ช่วงที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ รวม ๒ วัน

มีผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา จำนวน ๑,๐๙๙ คน จากสถาบันอุดมศึกษา ๑๖ แห่ง เข้าร่วมกิจกรรม

ครั้งที่ ๒ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ - ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ แบ่งเป็น ๓ ช่วง ดังนี้

- ช่วงที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ รวม ๓ วัน
- ช่วงที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๙ รวม ๒ วัน
- ช่วงที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ รวม ๒ วัน

มีผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา จำนวน ๙๗๗ คน จากสถาบันอุดมศึกษา ๑๑ แห่ง เข้าร่วมกิจกรรม

กิจกรรมประกอบด้วย จัดบริการอาหาร อาหารว่างและน้ำดื่ม กิจกรรมจิตอาสา เก็บขยะ ถวายผ้าห่ม ถวายน้ำดื่ม กิจกรรมแจกพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช จำนวน ๑๐,๐๐๐ องค์ รับประทานอาหารว่าง ยามห่มองน้ำและพืชมเสนน้ำ

๒. การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจ

● **จัดโครงการพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพครูตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี** ครูสุภาร่วมกับสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพครูที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ให้มีความรู้ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานความรู้ที่ครูสุภากำหนด โดยใช้การศึกษาทางไกล หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต ในปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑๕๐ คน ประกอบด้วย กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน ๑๐๕ คน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๓๑ คน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน ๕ คน สำนักงานพระพุทธศาสนา จำนวน ๗ คน และนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ จำนวน ๒ คน

● **เตรียมจัดตั้งสถาบันภูมิราชธรรม พ.ศ.** จากการที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติสถาบันภูมิราชธรรม พ.ศ. เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙ โดยให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป



จากการประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ ได้มีมติรับหลักการวาระแรกในร่างพระราชบัญญัติสถาบันภูมิราชธรรม พ.ศ. ด้วยคะแนน ๒๑๗ เสียงงดออกเสียง ๓ เสียง และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณาต่อไป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว คือ ในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๗๐ ปี เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ จึงเห็นควรจัดตั้ง “สถาบันภูมิราชธรรม” เพื่อเป็นสถาบันอุดมศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง เพื่อเฉลิมพระเกียรติคุณ ด้านการศึกษาและศิลปวิทยาการ ทั้งฝ่ายวิทยาศาสตร์และศิลปะศาสตร์ทุกแขนง พร้อมน้อมนำพระปรีชาสามารถและพระอัจฉริยภาพที่ทรงมีอยู่เต็มเปี่ยมในความรู้อุทิศทุกด้าน และยังได้ให้เกิดประโยชน์สุขแก่พสกนิกรมาเป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการศึกษาเรียนรู้ อีกทั้งเพื่อเป็นพระบรมราชานุสรณ์ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่มีอยู่เหนือเกล้าเหนือกระหม่อมของประชาชนชาติไทยในอนาคต โดยไม่มีเวลาสิ้นสุด

ทั้งนี้จะเปิดการเรียนการสอนครั้งแรกในปี ๒๕๖๑ โดยสถาบันภูมิราชธรรม เป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ และอยู่ในอุปถัมภ์ของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ กำหนดให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ก่อตั้งขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีวัตถุประสงค์ที่จะบุกเบิก แสวงหา และเป็นคลังความรู้ ให้การศึกษา ส่งเสริม ประยุกต์และพัฒนาด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง สร้างบัณฑิต วิจัย เป็นแหล่งรวมสติปัญญาและบริการทางวิชาการแก่สังคม รวมทั้งสืบสานทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนของสังคมและประเทศชาติ พร้อมกำหนดรายได้ของสถาบัน ได้แก่ เงินที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์มอบให้เพื่อจัดตั้งกองทุนหรือมอบสมบัติภายหลัง และรายได้หรือผลประโยชน์จากกองทุนดังกล่าว เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปีเงินและทรัพย์สินที่มีผู้ทูลเกล้าฯ ให้แก่สถาบัน เงินกองทุนที่สถาบันจัดตั้งขึ้น และรายได้หรือผลประโยชน์จากกองทุนดังกล่าว เป็นต้น

๓. ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการส่งเสริมสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจัดตั้งเครือข่ายเชิงประเด็นโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ จำนวน ๙ เครือข่าย ครอบคลุมทุกภูมิภาคทั่วประเทศ ซึ่งมีสถาบันอุดมศึกษาเข้าร่วมสนองพระราชดำริ ๖๑ สถาบัน

- โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จัดตั้งเครือข่ายเชิงประเด็นโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ (เครือข่าย C-อพ.สธ.) จำนวน ๙ เครือข่าย มีกิจกรรมหลักในการเชิญชวนให้สถาบันอุดมศึกษาเข้าร่วมสนองพระราชดำริและทำกิจกรรมเพิ่มขึ้น รวมทั้งเป็นพี่เลี้ยงให้สถาบันอุดมศึกษาในเครือข่าย ซึ่งขณะนี้ มีสถาบันอุดมศึกษาเข้าร่วมสนองพระราชดำริ ๖๑ สถาบัน มีการแต่งตั้งคณะทำงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อบูรณาการความร่วมมือและการทำงานที่คล่องตัว

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีการจัดทำแผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ของ สกอ. พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้กับเครือข่าย C-อพ.สธ. ที่ส่งแผนการดำเนินงานมายัง สกอ. จำนวน ๙ เครือข่าย เป็นเงินทั้งสิ้น ๙๐๐,๐๐๐ บาท นอกจากนี้ ได้จัดประชุมคณะทำงานฯ เพื่อรายงานผลการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของ สกอ. และของเครือข่าย C-อพ.สธ. รวมถึงเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินงานสนองพระราชดำริฯ ซึ่งในที่



ประชุมประสงค์ให้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายซึ่งสอดคล้องกับแผนการดำเนินงานของ สกอ. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

● **โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ** สถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน ๓ แห่ง ดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการ ๗ โครงการ ดังนี้

(๑) การพัฒนาถนนสายหญ้าแฝกเชิงนิเวศน์ ระยะที่ ๒ การพัฒนาพื้นที่เพื่อแสดงนิทรรศการการใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝกอย่างยั่งยืน ณ เส้นทางขึ้นดอยตุง และพื้นที่จุดชมวิวกม.ที่ ๑๒ ของ มหาวิทยาลัยนเรศวร : ชะลอโครงการ

(๒) การขยายผลการใช้ระบบหญ้าแฝกร่วมกับวิธีทางวิศวกรรมในการลดผลกระทบต่อชุมชนจากการลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรมในพื้นที่ตะวันออกของ มหาวิทยาลัยนเรศวร: อยู่ในระหว่างการดำเนินงานโครงการ

(๓) การอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยการใช้หญ้าแฝกและโครงสร้างทางวิศวกรรมบนพื้นที่ลาดชัน และลดการกัดเซาะพื้นที่ชายทะเลของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์: อยู่ในระหว่างการดำเนินงานโครงการ

(๔) การขยายพันธุ์หญ้าแฝกทนเค็มที่ผ่านการคัดเลือกโดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ : อยู่ในระหว่างการดำเนินงานโครงการ

(๕) การปรับปรุงพันธุ์แฝกที่ปรับตัวได้ในสภาพน้ำท่วมและพื้นที่ชายทะเลของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ : อยู่ในระหว่างการดำเนินงานโครงการ

(๖) ประสิทธิภาพการบำบัดสารกัมมันตรังสีของหญ้าแฝกไทยของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ : อยู่ในระหว่างการดำเนินงานโครงการ

(๗) การใช้ประโยชน์สารสำคัญจากชีวมวลหญ้าแฝกทางการแพทย์และการเพาะเลี้ยงโปรโตพลาสต์หญ้าแฝกเพื่อการปรับปรุงพันธุ์ ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ : อยู่ในระหว่างการดำเนินงานโครงการ

● **โครงการค่ายเรียนรู้และเผยแพร่โครงการพระราชดำริ** เพื่อให้แนวพระราชดำริและหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดช สามารถถ่ายทอดไปสู่นิสิตนักศึกษา ซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่ที่เป็นพลังจะช่วยสานต่อแนวพระราชดำริให้บังเกิดความยั่งยืน และเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีความต่อเนื่อง ทั้งต่อการศึกษาและการดำรงชีวิตในสังคม สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงจัดโครงการค่ายเรียนรู้และเผยแพร่โครงการพระราชดำริอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการต่อยอดขยายผลการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการทรงงาน รวมถึงพระราชกรณียกิจ พระราชดำริ ที่ได้พระราชทานความช่วยเหลือผ่านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่ต่างๆ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ กำหนดจัดค่ายเรียนรู้จำนวน ๑ ค่าย และขยายการเรียนรู้ครอบคลุมเรื่องคุณธรรม ๔ ประการ คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ความพอเพียง มีวินัย จิตอาสา โดยกิจกรรมจะประกอบไปด้วยการให้ความรู้เชิงบูรณาการ ผสมผสานการเรียนรู้และปฏิบัติจากพื้นที่จริง อันเป็นพื้นฐานสำคัญของแต่ละชุมชน ตลอดจนสร้างความเข้าใจ และปลูกจิตสำนึกในเรื่องรักชาติและสถาบันพระมหากษัตริย์

● **โครงการเสริมสร้างอุดมการณ์รักชาติและสถาบันพระมหากษัตริย์** ร่วมกับศูนย์ประสานงานโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึก สร้างความเข้าใจ ให้ความรู้และสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเยาวชนระดับอุดมศึกษา เพื่อให้มีความเข้าใจในความเป็นมาของประวัติศาสตร์ชาติไทยและพระมหากษัตริย์คุณที่ได้พระราชทานแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้กับนักศึกษา บุคลากร และอาจารย์ในมหาวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผลการดำเนินงาน ดังนี้



รายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล ปีที่ ๓
(วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๙ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐)
กระทรวงศึกษาธิการ

๑. มหาวิทยาลัยศรีปทุม เป็นแม่ข่ายร่วมกับมหาวิทยาลัย จำนวน ๑๕ แห่ง ในการนำนิสิต นักศึกษา อาจารย์ จำนวน ๙๘ คน เข้าร่วมในโครงการ “เยาวชนไต้หวันพระบารมี” สู้ค่ายเรียนรู้และเผยแพร่โครงการพระราชดำริ “เดินตามรอยพ่อ สานต่อความดี” ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙
๒. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร ดำเนินการในวันที่ ๑ - ๒ ธันวาคม ๒๕๕๙
๓. มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ดำเนินการในวันที่ ๗ - ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐